

Przedmiotowe Zasady Oceniania z przedmiotu WOS
w IX LO im. H. Sienkiewicza

nauczyciel Mgr Miłosz Korczyk

1. Przedmiotowy System Oceniania jest uszczegółowieniem systemu oceniania wewnątrzszkolnego zawartego w statucie szkoły.
2. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.
3. W szkole obowiązuje system ocen w skali od niedostatecznej do celującej , z możliwością uszczegółowienia oceny znkiem +/-
  - niedostateczny: 0% - 33 %
  - dopuszczający: 34% - 55%
  - dostateczny: 56% - 75%
  - dobry: 76% - 90%
  - bardzo dobry: 91% - 98%
  - celujący: 99%- 100%
4. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia z uwzględnieniem hierarchii ważności:
  - konkursy ogólnopolskie, olimpiady, konkursy szkolne.
  - sprawdzian (S) – sprawdza stopień opanowania wiadomości i umiejętności z jednego działu programowego. Zapowiedziany jest co najmniej tydzień wcześniej. Zakres i forma sprawdzianu, omawiane są na lekcji powtórzeniowej.
  - kartkówka (K)– kartkówka – sprawdza stopień opanowania wiadomości i umiejętności z nie więcej niż trzech ostatnich tematów bądź z wyznaczonego przez nauczyciela zakresu materiału; Nie musi być zapowiedziana.
  - odpowiedź ustna (O)– sprawdza stopień opanowania wiadomości i umiejętności z nie więcej niż 3 ostatnich tematów.
  - aktywność na lekcji (A)- koncentracja uwagi, poprawność odpowiedzi, wkład pracy, praca w grupach, ćwiczenia praktyczne
  - inne aktywności w obrębie danego przedmiotu, w tym tzw. prasówka, czyli przygotowane przez ucznia omówienie bieżących problemów społeczno-politycznych. Realizacja projektów przedmiotowych w ilości minimum jednego w skali roku szkolnego, wymagane podstawą programową przedmiotu.
  - praca domowa (PD) – oceniana jest zgodność z tematem i wkład pracy
  - poprawa oceny, np. oceny niedostatecznej (P) . Uczeń ma prawo zgłosić chęć poprawy oceny w terminie do 2 tygodni zajęć, od jej otrzymania.
- Wagę poszczególnych ocen w dzienniku Vulkan określa nauczyciel prowadzący zajęcia w przedziale od 1 do 4. Znaczenie średniej ocen wyliczonej przez system, zostało określone w statucie szkoły i jest pomocnicze dla nauczyciela odpowiedzialnego za wystawienie oceny.
5. Uczniowi liceum nie przysługuje tzw. np., jednak w sytuacjach życiowych lub po okresie nieobecności każdy uczeń zgłasza indywidualnie nauczycielowi, nieprzygotowanie na daną lekcję. Nauczyciel podejmuje decyzję o przyjęciu lub nie, usprawiedliwienia ucznia.

6. Nauczyciel ustala ocenę śródroczną (roczną) ocenę klasyfikacyjną na podstawie ocen bieżących z uwzględnieniem możliwości ucznia (ocena nie stanowi średniej arytmetycznej ocen bieżących).

7. Wymagania na poszczególne oceny zawiera przyjęty program nauczania wydawnictwa, przyjęty do realizacji w danej klasie.

Przy ocenianiu obejmującym sześciostopniową skalę ocen:

1. Ocenę NIEDOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował treści koniecznych,
- ma poważne braki w podstawowych wiadomościach, uniemożliwiające dalszą naukę,
- nie przejawia chęci przyswajania nowych wiadomości i współpracy z nauczycielem.
- nie bierze udziału w realizacji projektów przedmiotowych.

2. Ocenę DOPUSZCZAJĄCĄ otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w podstawowych wiadomościach, lecz z pomocą nauczyciela potrafi je nadrobić,
- rozwiązuje i wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu trudności,
- przejawia gotowość i chęć do przyjmowania nowych wiadomości i współpracy z nauczycielem.
- nie bierze aktywnego udziału w realizacji projektów przedmiotowych.

3. Ocenę DOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który:

- opanował treści przewidziane w programie nauczania na poziomie podstawowym,
- rozwiązuje i wykonuje typowe zadania o średnim stopniu trudności i niewielkim stopniu złożoności,
- próbuje porównywać, selekcjonować i klasyfikować fakty i informacje,
- dostrzega podstawowe związki pomiędzy różnymi zjawiskami społecznymi,
- współpracuje z nauczycielem, wykazuje aktywność na lekcji.
- bierze udział w realizacji projektów przedmiotowych.

4. Ocenę DOBRĄ otrzymuje uczeń, który:

- potrafi samodzielnie pracować z podręcznikiem, materiałem źródłowym,
- ustnie i pisemnie stosuje terminy i pojęcia,
- rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem informacji z różnych źródeł,
- efektywnie współpracuje w zespole i aktywnie pracuje w grupie,
- bierze udział w dyskusjach, wymianie poglądów, potrafi argumentować i bronić swoich racji.
- bierze aktywny udział w realizacji projektów przedmiotowych.

5. Ocenę BARDZO DOBRĄ otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania wiedzy o społeczeństwie w danej klasie,
- sprawnie posługuje się wiadomościami,
- rozwiązuje samodzielnie problemy, potrafi samodzielnie interpretować i wyjaśniać fakty i zjawiska społeczne,
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę w ocenie bieżących wydarzeń,
- umie bronić swoich poglądów, a także potrafi dochodzić do porozumienia w kwestiach spornych,
- wnosi twórczy wkład w realizowane zagadnienia.
- bierze aktywny udział w realizacji projektów przedmiotowych, często kieruje pracami grupy.

6. Oceną CELUJĄCĄ otrzymuje uczeń, który:

- w wysokim stopniu opanował treści programowe, rozszerzając swoją wiedzę o wiadomości wykraczające poza granice danej klasy,
- umie formułować oryginalne wnioski, hierarchizować i selekcjonować nabytą wiedzę,
- bierze udział i osiąga znaczące sukcesy w konkursach przedmiotowych,
- samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania.
- kieruje realizacją projektów przedmiotowych, twórczo inicjuje nowe projekty.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów z uwzględnieniem opinii i orzeczeń poradni psychologiczno – pedagogicznej.

SŁABO WIDZĄCY:

- wielkość druku dostosować do możliwości wzrokowych – korzystanie z dostosowanej graficznie wersji podręcznika
- podczas prezentacji ilustracji, modeli, portretów itp zmniejszyć dystans między uczniem a oglądanym obiektem
- jeśli to możliwe zrezygnować z pisemnych prac na rzecz wypowiedzi ustnej, nie obniżając jednocześnie poziomu wiedzy
- normą ładnego pisma ucznia słabo widzącego jest pismo czytelne, które jest on w stanie odczytać, dlatego nie należy obniżać ocen za graficzną stronę pisma
- przy ocenie wypowiedzi pisemnych, dyktand stosować zasady jak w przypadku uczniów z dysortografią
- przy sprawdzianach pisanych ręcznie, należy wydłużać czas pisania
- uwzględnić wolne tempo pracy, głównie przy pisaniu i czytaniu, oraz trudności w kreśleniu map, osi czasu, wykresów, diagramów
- zadania do wykonania, rozwiązania, na sprawdzianach, klasówkach winny być przygotowane w formie pisemnej, aby nie tracił czasu na przepisywanie z tablicy lub zapisywanie na kartce
- wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań w czasie lekcji
- w klasie umieścić ucznia przy oknie lub miejscu gdzie lepiej mu się pracuje
- częste zadawać pytanie: „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.
- realizowanie treści programowych przy wykorzystywaniu wielu zmysłów
- nie krytykować i nie oceniać negatywnie wobec klasy
- korzystać z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi

SŁABO SIYSZĄCY:

- zapewnić dobre oświetlenie klasy oraz miejsce dla ucznia w pierwszej ławce w rzędzie od okna.
- umożliwić dziecku odwracanie się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi
- nauczyciel mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu dziecka zwrócony twarzą w jego stronę - nie powinien chodzić po klasie, czy być odwrócony twarzą do tablicy, to utrudnia dziecku odczytywanie mowy z jego ust
- mówić do dziecka wyraźnie używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji
- trzeba zadbać o spokój i ciszę w klasie, eliminować zbędny hałas m.in. zamykać okna przy ruchliwej ulicy, unikać szeleszczenia kartkami papieru, szurania krzesłami, to utrudnia dziecku rozumienie poleceń nauczyciela i wypowiedzi innych uczniów, powoduje też większe zmęczenie. Takie zakłócenia stanowią również problem dla uczniów z aparatami słuchowymi, ponieważ są wzmacniane przez aparat
- upewniać się czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez ucznia słabo słyszającego -w przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie, używając prostego, znanego uczniowi słownictwa.
- podczas omawiania nowego tematu, nowych i ważniejszych słów, dat na lekcji historii

itp., wypisywać je na tablicy i jak najczęściej używać pomocy wizualnych (tablic, wykresów, rysunków itp.)

- aktywizować ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy
- podczas lekcji często zwracać się do ucznia słabo słyszającego, zadawać pytania by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu
- uwzględnić wolne tempo czytania
- przy ocenie prac pisemnych ucznia nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu, nie powinny one obniżyć ogólnej oceny pracy
- nie należy krytykować oraz nie oceniać negatywnie wobec klasy

Zespół AUTYZMU w tym ASPERGER:

- omawiać niewielkie partie materiału i o mniejszym stopniu trudności
- systematycznie przywoływać uwagę i kontakt wzrokowy
- stosować proste i jasne komunikaty bezpośrednio do ucznia
- konsekwentnie przestrzegać wprowadzonego systemu nagradzania za zachowanie i aktywność ucznia
- wydłużyć czas pracy ucznia
- zachęcać do nawiązywania kontaktów i pracy w grupie z rówieśnikami
- nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy
- korzystać z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi

DYSLEKCJA:

- ze względu na wolne tempo czytania i pisania zmniejszyć ilość zadań (poleceń) do wykonania w przewidzianym dla całej klasy czasie lub wydłużyć czas pracy ucznia. Formy te należy stosować zamiennie – uczeń pozostawiony w klasie dłużej niż rówieśnicy, narażony na komentarze z ich strony sam zacznie rezygnować z dodatkowego czasu;
- w pracach pisemnych wskazane jest stosowanie testów wyboru, zadań niedokończonych, tekstów z lukami – pozwoli to uczniowi skupić się na kontrolowanej tematyce, a nie na poprawności pisania;
- wskazane jest preferowanie wypowiedzi ustnych. Sprawdzanie wiadomości powinno odbywać się często i dotyczyć krótszych partii materiału. Pytania kierowane do ucznia powinny być precyzyjne;
- podczas wykonywania ścisłych operacji wymagających wielokrotnych przekształceń, należy umożliwić uczniowi ustne skomentowanie wykonywanych działań;
- unikać wyrywania do odpowiedzi. Jeśli to możliwe uprzedzić ucznia (na przerwie lub na początku lekcji), że będzie dzisiaj pytany. W ten sposób umożliwiamy dziecku przypomnienie wiadomości, skoncentrowanie się, a także opanowanie napięcia emocjonalnego, często blokującego wypowiedź;
- dobrze jest posadzić ucznia blisko nauczyciela, dzięki temu zwiększy się jego koncentracja uwagi, ograniczeniu ulegnie ilość bodźców rozpraszających, wzrośnie bezpośrednia kontrola nauczyciela, bliskość tablicy pozwoli zmniejszyć ilość błędów przy przepisywaniu;
- upewnić się, że uczeń zrozumiał treść zadania,
- wspólnie z uczniem czytać i analizować treści zadań,
- nie przyspieszać tempa rozwiązywania zadań
- kontrolować stopień zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń, szczególnie podczas sprawdzianów (wolne tempo czytania, słabe rozumienie jednorazowo przeczytanego tekstu, może uniemożliwić wykazanie się wiedzą z danego materiału)

DYSORTOGRAFIA:

- ograniczać teksty do czytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku; jeśli to możliwe dać uczniowi gotową notatkę do wklejenia,
- często sprawdzać zeszyt ucznia,
- nie omawiać błędów popełnianych przez ucznia przy całej klasie tylko indywidualnie,
- oceniać przygotowanie ucznia do zajęć, jego zaangażowanie,
- nie krytykować brzydkiego pisma, niezręcznych ruchów.

DYSGRAFIA:

- dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści.
- wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne np., jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepisać ustnie z tego zakresu materiału.
- może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze.

Oczekiwane efekty kształcenia - zgodnie z PSO.